

Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

Οι θέσεις της κοινωνίας πολιτών στο θέμα τη μεταρρύθμισης της κοινής γεωργικής πολιτικής

Στη γνωμοδότηση 58/2012, η ΕΟΚΕ επαναλαμβάνει την έκκλησή της προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή να διατηρήσουν σε **υψηλά επίπεδα τον προϋπολογισμό της ΚΓΠ** και τουλάχιστον στο επίπεδο της τρέχουσας δημοσιονομικής περιόδου.

Η ΕΟΚΕ χαιρετίζει την προσπάθεια να γεφυρωθεί το χάσμα μεταξύ των επιπέδων υποστήριξης που λαμβάνουν οι γεωργοί στα διάφορα κράτη μέλη. Όσον αφορά την **αναδιανομή των χρηματοδοτικών πόρων προς τα κράτη μέλη**, η μελλοντική ΚΓΠ θα πρέπει να είναι ισορροπημένη, δίκαιη και πραγματιστική, συνεκτιμώντας τη γεωργική πολυμορφία της συνολικής επικράτειας της ΕΕ.

Εξάλλου, σε ορισμένα κράτη μέλη, όπου ισχύουν ακόμα οι ιστορικές αναφορές, η σύγκλιση ανάμεσα στα εθνικά συνολικά κονδύλια –πέραν της **εσωτερικής σύγκλισης**– αναμένεται να συνοδευτεί από δυσκολίες. Σε αυτές τις περιπτώσεις η εσωτερική σύγκλιση προϋποθέτει ευελιξία, μεγαλύτερη μεταβατική περίοδο και προοδευτική αλλαγή κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου.

Η ΕΟΚΕ συμφωνεί με την προοδευτική εισαγωγή μειώσεων μέσω της καθιέρωσης **ανώτατου ορίου** στις άμεσες ενισχύσεις και, όπως έχει σημειώσει και σε προηγούμενες γνωμοδοτήσεις της, προτρέπει την Επιτροπή να υιοθετηθεί μέθοδο εφαρμογής με γνώμονα τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των εκμεταλλεύσεων με τη μορφή συνεταιρισμών και ενώσεων παραγωγών γεωργικών προϊόντων.

Η ΕΟΚΕ επικροτεί την απόφαση για τη θέσπιση ενός απλοποιημένου καθεστώτος ενίσχυσης για τις **μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις**, αλλά αμφιβάλει κατά πόσο επαρκούν οι ενισχύσεις που προτείνει η Επιτροπή για την προαγωγή της ανάπτυξης μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

Η ΕΟΚΕ, έχοντας πλήρη επίγνωση των δυσκολιών που συνεπάγεται **ο ορισμός της έννοιας του εν ενεργεία γεωργού**, συνιστά να διαλαμβάνονται στις απαιτήσεις του ορισμού η παραγωγή και η εμπορία γεωργικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένης της απευθείας πώλησης στις τοπικές αγορές και της παραγωγής δημόσιων αγαθών και παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας.

Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει την πρόταση της Επιτροπής να εξετάσει την εγκατάσταση **νεαρών γεωργών** ως μία από τις προτεραιότητες της ΕΕ της αγροτικής ανάπτυξης, εν μέρει μέσω της εφαρμογής θεματικών υποπρογραμμάτων στο πλαίσιο προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης. Η ΕΟΚΕ θεωρεί επίσης θετική την πρόταση για την καθιέρωση στήριξης του εισοδήματος των νεαρών γεωργών που ξεκινούν γεωργικές δραστηριότητες υπό τον πρώτο πυλώνα.

Η **«οικολογική» συνιστώσα του πρώτου πυλώνα** είναι ένας τρόπος δημιουργίας ενός ολοένα και εμφανέστερου συνδέσμου μεταξύ των άμεσων ενισχύσεων και των περιβαλλοντικών δημόσιων αγαθών που παράγονται από τη γεωργία. Κατά την ΕΟΚΕ, το σύστημα αυτό θα πρέπει να είναι απλό και να συνεπάγεται οικολογικά αποτελέσματα από όλους τους γεωργούς ανά την ΕΕ.

Η ΕΟΚΕ έχει δηλώσει ήδη ότι η **διατήρηση της βιοποικιλότητας** αποτελεί βασικό στόχο, όχι μόνο από άποψη ηθικής υποχρέωσης, αλλά και στρατηγικής σημασίας για το απώτερο μέλλον. Εξάλλου συντρέχουν αρκετοί οικονομικοί λόγοι για να αναληφθεί ταχύτερη και αποτελεσματικότερη δράση.

Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι σημαντικά στοιχεία του **δεύτερου πυλώνα** δεν μπορούν να αγνοηθούν εντελώς. Γι' αυτόν τον λόγο, η διάθεση του 25% των πόρων για μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος και του κλίματος, συνιστά βασική αρχή. Θα πρέπει δε να προβλεφθεί ένα ελάχιστο περιθώριο τουλάχιστον για την προσέγγιση του προγράμματος LEADER.

Ένα πολύ θετικό στοιχείο της πρότασης της Επιτροπής είναι η θέσπιση **ευρωπαϊκών συμπράξεων καινοτομίας**.

Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι ο δεύτερος πυλώνας θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το τεράστιο πρόβλημα της **ξηρασίας**, της διάβρωσης του εδάφους και της ερημοποίησης στις νότιες περιφέρειες της ΕΕ, και συνιστά τη λήψη ειδικών μέτρων για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος. Ταυτόχρονα, όμως, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και οι πρόσθετες δαπάνες που επωμίζονται τα βόρεια κράτη μέλη για την αποστράγγιση αρδευόμενης γης.

Λαμβάνοντας υπόψη τις δύσκολες συνθήκες που αντιμετωπίζουν οι γεωργικές δραστηριότητες σε ορεινές και νησιωτικές περιοχές, η ΕΟΚΕ προτείνει να επεκτείνει η Επιτροπή τον συντελεστή συγχρηματοδότησης του 85% όχι μόνο στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές, αλλά και στις ορεινές και νησιωτικές περιοχές. Ο προτεινόμενος επαναπροσδιορισμός των «άλλων περιοχών» στο πλαίσιο των μειονεκτικών περιοχών χρήζει περαιτέρω επανεξέτασης

Για να ενισχύσουν την πολιτική που ακολουθούν στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, δίνεται στα κράτη μέλη η **δυνατότητα μεταφοράς πόρων** από το κονδύλιο άμεσων ενισχύσεων στο κονδύλιο για την αγροτική ανάπτυξη. Παράλληλα, τα κράτη μέλη όπου το επίπεδο άμεσης ενίσχυσης εξακολουθεί να είναι χαμηλότερο του 90% του ευρωπαϊκού μέσου όρου θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα μεταφοράς πόρων από το κονδύλιο για την αγροτική ανάπτυξη στο κονδύλιο για τις άμεσες ενισχύσεις. Η ΕΟΚΕ συνιστά να αυξήσει η Επιτροπή το περιθώριο μεταφοράς κονδυλίων από τον δεύτερο στον πρώτο πυλώνα από 5% σε 10%.

Βάσει της Συνθήκης, ένας από τους στόχους της ΚΓΠ έγκειται στη **σταθεροποίηση των αγορών** –επιδίωξη, αν μη τι άλλο, ιδιαίτερα σημαντική. Προς τούτο, η ΕΟΚΕ φρονεί ότι, προκειμένου να αποφεύγονται μεγάλες διακυμάνσεις των τιμών, επιβάλλεται η δέσμη μέτρων για την αγορά να είναι πιο φιλόδοξη.

Δεδομένου ότι το 77% της αγοράς ειδών διατροφής της ΕΕ των 27 ελέγχεται ήδη από μόλις 15 ομίλους εταιρειών, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι απαιτείται να καταβληθούν προσπάθειες για την εξισορρόπηση της εμπορικής προσφοράς έναντι της **ισχύος των μεγάλων χονδρεμπόρων** και εκτιμά ότι θα πρέπει να επανεξεταστεί κατά πόσο η ισχύουσα νομοθεσία περί ανταγωνισμού επαρκεί για να αποτρέψει μια εταιρεία να αποκτήσει δεσπόζουσα θέση στην αγορά ή για την πρόληψη αμφίβολων συμβατικών πρακτικών.

Είναι ζωτικής σημασίας να ενισχυθεί η θέση των γεωργών και των οργανώσεών τους στην αλυσίδα διάθεσης τροφίμων, ώστε να διασφαλιστούν καλύτερες αποδόσεις στις αγορές. Επιπλέον θα πρέπει οπωσδήποτε να προσαρμοστεί η ενωσιακή νομοθεσία περί ανταγωνισμού ώστε να μπορέσουν οι οργανώσεις παραγωγών και οι συνεταιρισμοί να ενισχύσουν τις θέσεις τους στην αγορά. Για να ενισχυθεί η διαπραγματευτική δύναμη των γεωργών στους παραγωγικούς τομείς, η ΕΟΚΕ θεωρεί απαραίτητο να δημιουργηθούν κατάλληλες συνθήκες για την ανάπτυξη **μικρών αλυσίδων παραγωγής** τις οποίες θα διαχειρίζονται απευθείας οι γεωργοί.

Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι χάρη στα μέσα **διαχείρισης των κινδύνων** μπορούν να περιοριστούν οι διακυμάνσεις του εισοδήματος και η αστάθεια των αγορών. Η έμφαση στη χρήση ασφαλιστικών προϊόντων και η δημιουργία αμοιβαίων κεφαλαίων αναμένεται να βοηθήσουν τους γεωργούς να αντιμετωπίζουν με τρόπο αποτελεσματικό προβλήματα όπως η εκτεταμένη αστάθεια των αγορών, η αυξημένη έκθεση στους κινδύνους των ζωνόσων και των ασθενειών των φυτών ή ολόενα και συχνότερες προβληματικές καιρικές συνθήκες

Προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η αποτελεσματικότητα του **Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση**, η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι το ταμείο δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται για τη στήριξη της ευρωπαϊκής γεωργίας.

Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι απαιτείται να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην ΚΓΠ, ως μέσο για τη σύμπραξη με τους καταναλωτές, ενθαρρύνοντας την παροχή των απαιτούμενων πληροφοριών σχετικά με τον τρόπο παραγωγής των ειδών διατροφής σε ολόκληρη την αλυσίδα παραγωγής ή καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Οι **καταναλωτές πρέπει να έχουν σαφή εικόνα της προέλευσης του προϊόντος** (ιχνηλασιμότητα) διότι θα μπορούσαν να αποτελέσουν τον καλύτερο σύμμαχο για τη διαμόρφωση ενός πιο αειφόρου γεωργικού τομέα στην ΕΕ, ο οποίος θα σέβεται το περιβάλλον και θα δημιουργεί ποιοτικότερες θέσεις εργασίας.